

[Fanger.]

konkurrence med det øvrige erhvervsliv, som må bære følelige skatter.

I konsekvens af, at kooperationen mener, at den driver virksomhed under en form, der principielt udelukker en beskatning af den, hævder den særligt, at dividende må være skattefri, selv om man skulle gå over til at beskatte de kooperative virksomheder af deres overskud. Det påstås, at dividende er det samme som rabat, men det er simpelt hen urigtigt efter dansk ret. Det fremgår bl. a. af kooperationsskattebetænkningens anden del, hvori embedsmændene fra skatte-departementet har klargjort forskellen mellem begreberne rabat og dividende. Rabat er en på forhånd fastsat prisreduktion, som ydes, uanset hvorledes årsregnskabet stiller sig. Endvidere ydes rabat til alle, der køber, og ikke blot til en begrænset kreds. Rabat er hermed en virkelig prisreduktion, som kan fradrages og ikke indgår i det skattepligtige overskud.

Dividende, som den kendes i brugsforeningerne, fastlægges først, når man kender årets overskud og man ved, om der er råd til at yde den. Endvidere ydes den kun til medlemmerne. Kooperativ dividende er hermed nærmest identisk med aktieselskabernes dividende til aktionærerne, og denne har jo altid været beskattet.

Det skal for en sikkerheds skyld nævnes, at skattepligten for brugsforeningernes dividende kun vedrører beskatningen hos foreningen selv af sådanne beløb. Hos medlemmerne er den skattefri, når den vedrører køb af privatforbrug, men skattepligtig, når den vedrører køb til medlemmernes bedrift.

Når man nu måske kan strides om dividende kontra rabat, idet begge dele jo må betales af den pågældende kooperative virksomhed, så vil jeg hertil svare, at det er op til de pågældende virksomheder selv at ændre dividenden til rabat eller endnu bedre at reducere priserne med det pågældende beløb.

Medens de kooperative virksomheder indtil 1940 havde været så godt som fritaget for skat, blev der med virkning fra skatteåret 1940-41 indført en beskeden beskatning af sådanne virksomheder, og da skattetrykket for alle andre steg stærkt under krigen, blev det åbenlyst, at en revision af kooperationsbeskatningen måtte til. Der var derfor i de

første krigsår en livlig debat om udformningen af denne beskatning, og der blev nedsat et udvalg i 1946 til forberedelse af en ny kooperationsbeskatning.

Da udvalget endnu i begyndelsen af 1948 ikke havde fuldført sit arbejde og en ligestilling med det øvrige erhvervsliv var påtrængende, fremsatte det konservative folkeparti den 29. januar 1948 i folketinget et forslag til kooperationsbeskatning. Dette blev ikke gennemført, men til gengæld opnåedes et løfte fra de øvrige tre gamle partier om en reform af kooperationsbeskatningen, et løfte, der må binde disse til at virke for en reform, lige indtil den reelt er gennemført.

Løftet fik form af et dagsordensforslag af 19. marts 1948, tiltrådt af socialdemokratiet, venstre, det radikale venstre samt det konservative folkeparti. I dette hedder det, at regeringen opfordres til at søge lighed i beskatningen af kooperationen og det private erhvervsliv tilvejebragt allerede fra og med skatteåret 1948-49.

En ændring af kooperationsbeskatningen skete dog først fra og med skatteåret 1949-50, idet man da gik over til den i dag gældende beskatning af en fikseret indkomst i de kooperative virksomheder, ansat som en vis procent af formuen. Fra erhvervsorganisationernes side påpegede man allerede ved denne beskatnings gennemførelse, at den ikke ville føre til den lovede ligestilling. Dette førte til den tidligere omtalte kommission af 1956.

De nugældende regler for beskatning af de kooperative virksomheder går ud på for det første: såvel brugsforeninger som indkøbs-, salgs- og produktionsforeninger opgør deres nettoformue efter statsskatte-lovens almindelige regler for opgørelse af den skattepligtige formue; for det andet: foreningens indkomst er beskatningen uvedkommende; for det tredje: kooperative foreningers skattepligtige „indkomst“ beregnes herefter som en vis procent af formuens værdi; og for det fjerde: den således beregnede „indkomst“ bliver så genstand for en beskatning.

Lad mig et øjeblik se på, hvilke resultater kooperationsudvalget af 1956 kom til. Man sammenlignede den beskatning, som den private købmand havde, med den skat, som brugsforeningerne selv udreder til stat og